

UNIVERSUL LITERAR

ABONAMENTUL: lei 2.50 ANUAL
— ABONAMENTELE SE FAC NUMAI PE UN AN —

ANUNȚURI:
Linia pe pagina 7 și 8 20 bani

UN INSTITUTOR ROMÂN RĂNIT IN MACEDONIA — (Vezi explicația).

P. S. S. ARHIEREUL
Evghenie Humulescu

Vicarul St. Mitropolii din Iași

Norocul părea favorabil lui Napoleon. Nelson fu la 19 Mai în mână spre sud din cauza vânturilor, pe când încrucea în fața Toulonului. Astfel Napoleon putu să-și imbarce trupele la Civita-Vecchia și Ajaccio.

La 6 Iunie ancoră în fața Maltei, care se afla încă în posesiunea ordinului Mallens, acesta predete insula. Aceasta primi o garnizonă de 5000 soldați francezi. La 17 Iunie expediția plecă mai departe. Nelson aflase întrăceea plecarea flotei franceze, dar nu cunoscuse ținta ei de cât la Neapole. Și pe când Napoleon trecea pe la nordul Cretei, în același timp Nelson plutea în sudul acestei țeli insule spre Egipt. Când el ajunse cu câte-va zile mai înainte în Alexandria, fără să dea de flota franceză, el căută oastele Asiei mici. Astfel Napoleon debarcă la 1 Iulie 1798 la Alexandria, care pe atunci nu avea de cât vre-o 6000 de locuitori. Napoleon spunea că nu are de gând să cucerească Egiptul, ci numai să-l scape de sub dominația Mamelucilor. Turcia însă protestă și se pregătea de război. Cel 23 de bei mamelucii din Egipt își adunară cetele călărețe, căci era vorba de o luptă pe viață și pe moarte. Napoleon porni spre Cairo.

În fața Piramidelor se dădu o luptă crâncenă: 10.000 de mameluci și 50.000 de egji atacară pe francezi, cari însă îi respinseră și apoi îi atacară cu vehemență. Victoria francezilor fu strălucită. Prada fu colosală de oarece mamelucii aveau la ei mari bogății.

La 1 August Nelson se reîntoarce din Sicilia și întâlnește flota franceză ancorată la Abukir, la distanță de câteva ore de Alexandria. Cu 13 corăbii se aruncă el asupra arripet francezilor. Lupta începu seara și ținu toată noaptea. Bruceys se zăvăli ca un leu; rănit grav de două ori el rămase pe bordul vasului „Orient”, până când acesta luând foc fu aruncat în aer. Dar francezii nu se predară. Abia după amiază, la orele 2, se termină lupta.

Numeroase balene inotau în jurul flotei pentru ca să înghită pe mătrozii, cari cădeau în mare. Și vasele engleze erau foarte deteriorate, dar pienderile lor nu erau în nici o proporțiune cu ale francezilor. Napoleon nu-și perdu însă curajul.

Când află de această mare înfrângere, el începu să organizeze administrația țării. În curând însă văzu că stă pe un vulcan. O răscoală teribilă trebui să fie reprimată cu forța armelor. Fanatismul mahomedan nu se împăca cu dominația creștină, deși câțiva generali francezi trecură la religia mahomedană.

Egiptul de sus și de mijloc fu cucerit de bravul general Desaix. Și Turcia adună trupe în Siria. Pentru

JULIA B. P. CIASDEU

MIREASA LUI ROLAND

Ne placez Deu, ne ses seinz ne ses angles,
Après Rolland que jo vive remaigne!
(Chanson de Roland).

— Scaldată toată n lacrimă... ah! — iată-mă cernită!
Voesc să știu o veste, mi-e inima rănită.
Vrei tu să-mi spui? Răspunde: în drumul tău departe...
Cumă mi întâlnești pe mândrul meu iubit?
Pe-al meu iubit de care ursita mă despărte,
Pe-acel a cărui urmă o plâng... — n'ar întâlni?
— Și cine este-aceia, frumoasa mea fecioară,
E-un brav francez, un măur ce știe cum să moară?
Din libera Castilă, o fi al tău segiur?
Ori ere-un viteaz de frunte, pe căi rădăcitor?..

— Ah!.. Căută-mă în largul pământului, departe...
Un brav erou ce-și rade de dășmani și de moarte,
Un brav erou ce știe mireasa să-și iubească
Cu toate că în lupte-i sălbatic, n'înfrânt...
Onoarea-i poartă, pașii în viața-i ostășească;
Și credincios iubirii și sfântu-i jurământ,
E mândru de credința ce-i, port din depărtare
Și n'a cinstit, semetul, cu dulcea-i sărutare
Decât o mândră fată eșită din popor...
Ah!.. iată pentru cine eu simt că am să mor!..

Ascultă-mă, străine: în lume nu e altul
Să poarte sub armura-i iubire, bunătate
Mai multă, mai măreață, senină ca Inalul...
O! fruntea-i e curată, cum sufletu-i curat.
O! viața-i nu-i pătată de oarba lășitate.
De vei găsi în lume un astfel de bărbat
Ce-a spus iubiti n șoapte, plecând, un scump cuvânt
Și n'a gândit să-l uite nici putred în mormânt,
Și fi-va el din neamu-i: francez, englez, ori cinc...
Să ști: iubitul mi este! L'astept... și, nu mai vine!..

— În largul lumii noastre, frumoasa mea fecioară,
N'a fost decât un singur erou, odinioară...
A fost Roland, viteazul, nepotul de împărat!
Și dacă tu, sărmano, l'ubiși cu-adevărat,
Cu sufletul în lacrimă pricep a ta durere:
Roland, frumosu-i mire, prin trista sorții vrere,
E mort, e mort, — mireasă... —

— Părinte, dă-mi putere!
Roland e mort!.. Mormântul, logodnic mi-a răpît
Și viața mi-e sfârșită! Roland cu-a ta mireasă
Ce n'groapă te urmează, de-apururi ești unit!..

A zis... Anbe, mireasa, stingând în fața morții
A vieții ei făclie, uilată n vântul sorții...
Ca pasărea rănită... ea cade... și surâsul
A pus peceala morții pe gura de carmin...
Seninul veciniciei, din țepșutul-tu divin,
Un giulgiu țesut din raze pe fruntea ei scoboară:
Părea că doarme... doarme... o zi de primăvară!..
... Și-atunci văzu o lumă, cum două umbre albe
Spre cer se înălțară în mantii argintate...
O clipă se văzură și, strâns îmbrățișate,
Pieriră n infinitul de zări albastre, dalbe...

Aceste două umbre, au fost — povestea spune —
Roland și-a lui mireasă plecați pe veci din lume...
Ei lumii dăruit-au de-apururi lutul lor,
Dar lutul este umbra ce-o lasă-un muritor,
În drumul lui de-o clipă pe sarbădul pământ...
Cu ei au luat iubirea din tainicul mormânt
Și dus-o-au în ceruri, în viața lor eternă...
... De-atunci se zice n lume că ades pe-a lor morminte
Roland și-a lui mireasă în taină se năldnesc:
În șoapte murmurate amănții se ndrăgesc,
Și n'noaptele de vară, prin calde jurăminte,
A lor iubire sfântă pe veci o preaslăvesc!..

Const. Stoica-Delazliște.

*) Chevalerie.

a împiedica atacul lor, Napoleon porni contra pașei din Siria. Gaza și Iaffa fură cucerite și 1600 prizonieri turci, cari își dăduseră mai înainte cuvântul de onoare, că nu vor mai lupta contra francezilor, dacă vor fi puși în libertate, fură împușcați, de oarece și-au căleat cuvântul. Dar fortăreața St. Jean d'Acre îl opri, și astfel Napoleon se reîntoarce în Egipt. Curând după aceea 20.000 de turci debarcară la Abukir și puseră mâna pe oraș. Napoleon însă îi atacă numai cu 6000 de soldați. După câteva ore armata turcească fu sfărâmată. Această biruință a lui Napoleon de la Abukir, de la 25 Iulie 1799, este mai strălucită decât a lui Nelson. Din cauza evenimentelor din Franța, Napoleon se imbarcă în taină pentru Franța lăsând ca comandant-șef în Egipt pe generalul Cleber, care de asemenea se acoperi cu glorie: căci apăra cu vitejie colo-

nia cucerită. Toți generalii și soldații doreau să se reîntoarcă în Franța.

Cleber descrie într-o scrisoare către guvern mizeriile pe cari le îndură armata sa. Din nefericire această scrisoare căzu în mâinile englezilor cari acum crezură că a sosit momentul ca în unire cu turcii să alunge pe francezi. Mai întâi se făcură negocierii și i se garantă lui Cleber o retragere onorifică cu arme și bagaje. În ultimul moment, însă când voia să se imbarce, veni un ordin de la comandantul suprem englez, care privea pe francezii ca prizonieri de război. La Heliopolis s'a dat o luptă crâncenă care amintește lupta atenienilor contra persilor la Marathon.

Cleber atacă numai cu 10.000 de soldați 80.000 de turci punându-i pe fugă.

Fanaticul turc Soleiman din Alepp

ucise pe genialul general Cleber, în locul căruia urmă incapabilul Me-nou care evacua Egiptul la 1801 sub condițiuni onorifice. Egiptul deveni turcesc până când albanezul Mehmed Ali fondă actuala dinastie care și astăzi poartă numele său.

Pentru știință expediția lui Napoleon avu o însemnată epocă: căci atunci s'a pus baza egiptologiei moderne.

C. Scurtu.

CRONICA CĂRȚILOR

«La gura sobei» de A. Vlahtu?

Maestrul Vlahtu a intrunit în volum mult gustatele sale articole apărute în „Universul”. Bine a făcut! Căci deși cititorii săi credincioși îi păstrău articolele, deși esența ideilor sale trăește în sufletul lor, totuși e mai plăcut să recitești maestrul într'un volum elegant, decât în fărâme de ziar.

Nu cutez să prind în formule reci și fără de viață comoara de idei și de simțimante pe care delicatul nostru poet le exprimă atât de frumos... Și doar mi-am propus să închin această cronică scrierei sale din urmă!

„La gura sobei” poreclește de minune sfaturile înțelepte, uneori învăluite în povești, pe care ni le dă poetul. Un bun foc în sobă, pe vreme de vifor, ne dispune nu numai să povestim, dar și să medităm asupra vieții noastre trecute, asupra vieții omenești în genere.

În primul articol ca să ne arate cât e de mare puterea credinței, Vlahtu ne istorisește o întâmplare din copilăria sa. Pe când era mic de tot, umbra adesea singur prin codrul Ghicaniilor. Une ori se întorcea acasă seara târziu, pe lună. „De cine să-mi fie frică? Mama Păduri? Să fi poftit. Parcă eu nu știam din basme, că Sfânta-Vineri și Sfânta-Duminecă is mai tarî de cât toate scorpionele și ghionoalele de pe pământ, și că la urma urmei, măcar dracii să se pun, tot pe-a Sfintelor era să rămâie. Mergeam fluierând ca un haiduc, și barbar n'aveam...”

A urmat asta vre-o patru, cinci ani. Era atunci în liceu și venise acasă în vacanție. Nerăbdător să revadă pădurea, se duse chiar a doua zi dis de dimineață. Dar n'apucă să facă o sută de pași și auzind un trosnet de vreasuri, o luă la fugă îndărăt. Și nu s'a mai bizuit de-atunci să umble singur prin codrul Ghicaniilor. Pierduse credința în triumful binelui.

Iată o povestire simplă de tot, pe care poetul o spune frumos, fără să arate cătuș de puțin că ar fi avut gândul să ne dea vre-un sfat. Și cu toate acestea, ce sfat prețios se poate scoate din această întâmplare într'un nimic extraordinară!

Puterea credinței, a credinței în triumful binelui, a credinței că binele pe care-l facem, ori cât de neînsemnat ar fi, nu se pierde, că ultimul cuvânt în lume îl va avea tot genul cel bun; cât e de mare puterea acestor credințe se poate vedea din viața tuturor martirilor — nu numai a martirilor religiei, dar și a martirilor științei, dar și a eroilor de tot felul.

Și lăsând aceste exemple ilustre, pentru a ne gândi un moment la viața noastră consumată, nu se poate să nu găsim întâmplări asemănătoare cu aceea povestită de poet; cazuri care să ne arate cât e de mare puterea, pe care ne-o dau credința în bine, credința în triumful dreptății, încrederea în noi-inșine, în izbânda întreprinderii noastre.

Ce frumos și cu minte ne vorbește apoi poetul în al doilea articol: „Bătrâni și tineri!” Monstruoasa vrajbă dintre cele două vârste! Tinerii se plâng că sunt stânjenii de bătrâni în cariera lor, în drumul lor către

celebritate: „Cum, frate, nu se mai isprăvește odată cu oamenii aceștia? Nu ne mai lasă în pace?... N'au trăit destul? N'au făcut destul zgomot în jurul lor—cu strigătele lor, că cine se mai putea apropia să spună și el o vorbă? Ce mai vor oamenii ăștia? De ce nu se dau la o parte, să trecem?... De ce nu ne descurcă drumul? Unde-am fi noi acum, dacă...”

Bătrânii, pe de altă parte, se supără că cei tineri au început să zboare, că vor chiar să-i umbrească pe dânsii—vulturii, care le-a deschis calea orizonturilor infinite ale poeziei! „Ce nerăbdători, și ce plini de ei sunt tinerii de azi! Grozăv de ne încrezuți... Sboară fără să ne ntrebe. Lasă, lasă or vedea ei... bombănesc foarte necăjite, bărbile albe”.

De partea cui e dreptatea? Poetul o spune frumos: „Flori însetate de soare, flori ce dormiți încă, străns înfășate în scuticele niugurului vostru, nu cereți deschiderea cea fără de vreme... Că nimenei n'o să vă ia partea voastră de soare. Fiți liniștite. Soarele e veșnic”.

Urmează articolul „În pragul vieții”... Urmează toate articolele, pe care le-au citit cu nesăț cititorii „Universului” și care, întrunite în volum, vor face multă vreme deliciul celor ce înțeleg limba maestrului Vlahuță.

Aladin

CHATEAUBRIAND

RÉNÉ

— Urmare —

Momentul în care trebuia să-mi expiez toate nesocotințele sosise. În delirul meu mersesem până a dori să mi se întâmple o nenorocire pentru a avea cel puțin o cauză reală de suferință: dorință îngrozitoare, pe care Dumnezeu în mânia sa, mi-a acordat-o în deajuns!

Ce să vă destăinuesc, o ambii mei vedeți lacrimile care curg din ochii mei. Pot chiar... Sunt câte-va zile, nimeni n'ar fi putut să-mi ștergă acest secret... Acum totul e sfârșit!

Totuși, o bătrâni, această istorie să fie vecinic îngropată în tăcere: amintiți-vă că n'a fost povestită de cât sub arborele pustului.

Iarna era pe sfârșit, când observam că Amelia perdea din odihnă și sănătate. Slăbea, ochii îi se înfundau, mersul îi devenea molatic, și vocea turbu-tă. Într-o zi o surprinsei, cu ochii în lacrimi, ingenuchiată în fața unui crucifix. Lumca, singurătatea, absența mea, prezența mea, noaptea, ziua, tot o alarma.

Suspine involuntare îi expirau câte-odată pe buze; une-ori susținea fără a se obosei, o lungă cursă; alte ori abia se țără; își lua și lăsa lucrul, deschidea o carte fără a putea citi; începea o frază fără a o termina, isbucnea deodată în plâns și se retrăgea spre a se ruga.

În zadar căutam să-i descoper secretul. Când o întrebam strângându-o în brațe, îmi răspundea cu un surâs, că era ca mine, că nu știa ce avea.

Astfel trecură trei luni și starea îi devenea din zi în zi mai rea. Mi se părea că o corespondență misterioasă era cauza lacrimilor ei, căci ea părea sau mai liniștită sau mai mișcată, după scrisorile pe care parcă le primea.

În sfârșit, într-o dimineață, ora la care dejunam fiind trecută, mă urec la apartamentul ei, bat: nu mi se răspunde; întredeschid ușa, nu era nimeni în cameră. Zăresc pe câmbia un pachet cu adresa mea. Îl apuc tremurând, îl deschid, și citesc această scrisoare, pe care o păstrez spre a-mi scoate în viitor orice mișcare de bucurie.

Lui René.

„Cerul mi-e martor, frate, că mi-ași da de o mie de ori viața pentru a te acuti de un moment de durere; dar, nenorocită ce sunt, nu pot să fac nimic pentru fericirea ta. Mă vei er-

Observatorul astronomic

«Amiral Urseanu»

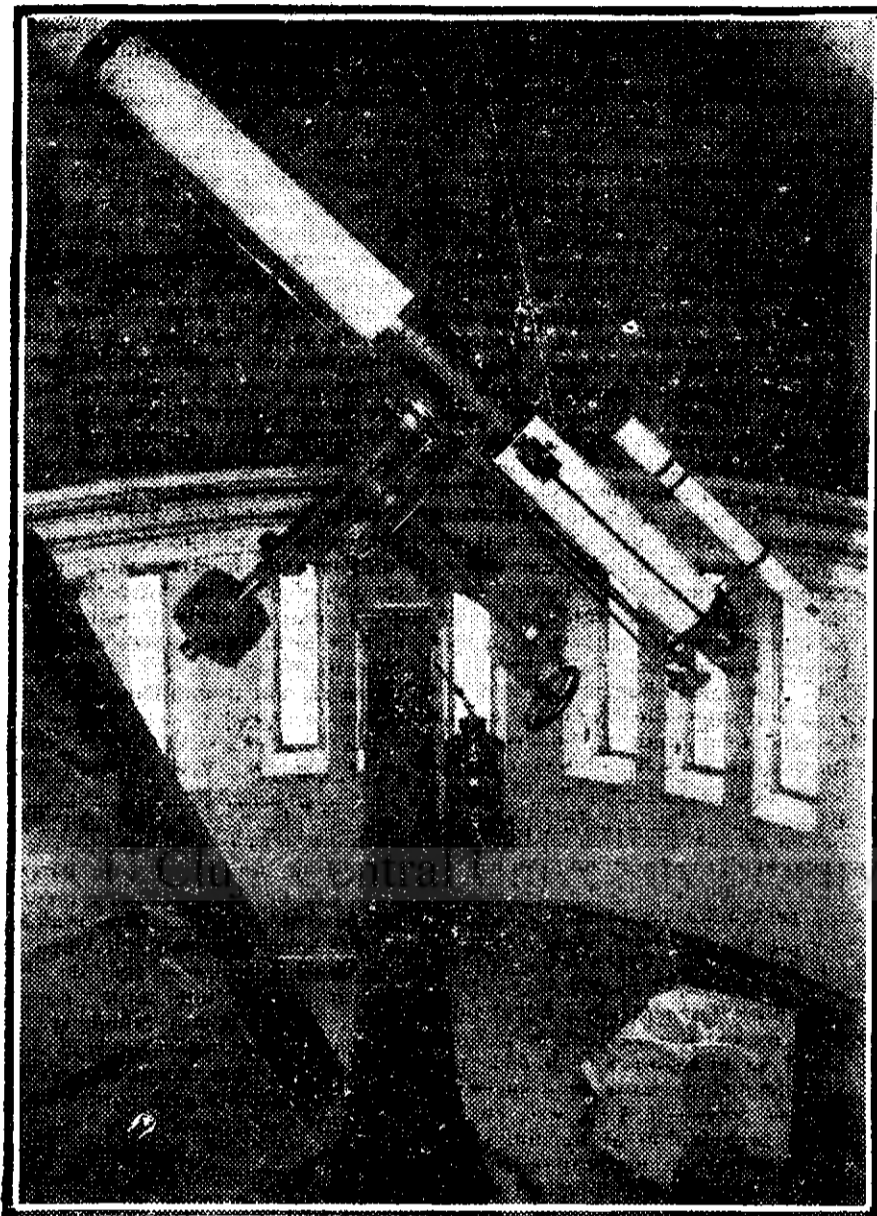
Pe bulevardul Colței, bucureștenii au admirat de sigur o frumoasă clădire, de-asupra căreia se înalță o mare și curioasă cupolă. Mai mare trebuie să fie mirarea celor cari văd că această cupolă se mișcă uneori în jurul ei.

La ce servește oare cupola aceea? E o cupolă care ascunde cea dintâi lunetă pe care o avem în țară, instalată așa cum cere știința astronomiei.

mai pentru anumite obiecte și când atmosfera e cu totul liniștită.

Se numește lunetă ecuatorială fiindcă e instalată astfel că poate să participe la mișcarea aparentă a bolței cerești, putând astfel să urmărești un corp cereș fără să mai miști luneta, de oarece aceasta se mișcă singură cu ajutorul unui mecanism de orologerie special.

O lunetă de asemenea dimensiuni și astfel instalată nu am avut până acum și nu va fi intrăcută decât de cele două lunete ce s'au comandat acum

Luneta observatorului «Amiral Urseanu»

Gravura alăturată reproduce luneta ecuatorială în chestiune. E o adevărată lunetă astronomică de studii serioase și care sperăm că va fi întrebuințată astfel ca să dea tot folosul.

Lucrată în celebrele ateliere ale fabricii Zeiss, luneta observatorului «Amiral Urseanu» are 150 mm. ca diametru al obiectivului și o lungime focală de 2 metri 70 cm. Ocularele ce servesc la observații pot mări obiectul cereș observat de la 45 până la 540 de ori, dar aceasta din urmă nu-

patru ani pentru observatorul astronomic dela Filaret, dar cari n'au fost încă aduse în țară.

Când vom avea oare un asemenea observator la Casa școlilor pentru elevii școlilor secundare, la universitatea populară, căreia i-ar aduce atât folos, și mai ales un observator popular care să poată fi vizitat de toți cei cari vor să admire unele din frumusețile bolței cerești?

Victor Anestin.

ta deci că mă retrag de la tine, ca o vinovată: n'ași fi putut rezista rugăciunilor tale, și totuși trebuia să plec... Dumnezeuule, aiți milă de mine!

Știi, René, că am avut totdeauna o aplecare spre viața religioasă: o timp să îndeplinesc ceea ce mi-a prevestit cerul. De ce am așteptat atât?... Dumnezeu mă pedepsește. Pentru tine rămăsesem în lume... Iartă-mă, sunt cu totul turburată de tristețea ce am de a te părăsi.

Acum simt, dragă frate, necesitatea acestor limanuri contra cărora te-ai ridicat adesea. Sunt nenorociri cari ne despart pentru totdeauna de oameni: ce-ar deveni atunci sărmanele nenorocite! Sunt sigură că tu însuși, frate, ai găsi odihnă în aceste retrageri ale religiei: pământul nu oferă nimic care să fie demn de tine.

Nu-ți voiu aminti jurământul: cunosc fidelitatea cuvântului tău. Ai

jurat, vei trăi pentru mine. Este oare ceva mai mizerabil decât a gândi mereu să părăsești viața? Pentru un om cu un caracter ca al tău e așa ușor să moară! Crede pe sora ta, e mult mai greu să trăiești.

Dar, dragul meu, ești cât mai tute din singurătatea care nu ți-e bună; caută-ți o ocupație. Știu că răzi amarnic de această necesitate ca, în Franța, să-ți alegi o carieră. Nu disprețui atâta experiența părinților noștri. E mai bine, dragul meu René, să semeni mai mult cu comunul oamenilor și să ai mai puține nenorociri.

Poate ai găsi mângâere în căsătorie. O femeie, copii, îți vor ocupa zilele. Și care e femeia care n'ar căuta să te facă fericit! Ardoarea sufletului tău, frumusețea genului, aerul tău nobil și pasionat, această privire mândră și blândă, tot ți-ar asigura amorul și fidelitatea ei. Ah! cu ce plăcere nu te-ar strânge ea în

brațele și pe inima ei! Cum toate privirile, cum toate gândurile, ar fi îndreptate spre tine, spre a împiedica și cele mai mici mâhniri! Ea n'ar fi decât amor și inocență înaintea ta; ai crede că regăsești o soră.

Eu plec la mănăstirea... E construită la malul mării, și convine stării mele sufletesti. În timpul nopții, din fundul celei mele, voi auzi murmurul valurilor cari scaldă zidurile mănăstirii; mă voi gândi la plimbările ce făceam împreună în mijlocul pădurilor, pe când mi se părea că auzeam șgomețul mării pe creștetul agitat al piilor... Iubit, tovarăș al copilăriei mele, oare te vezi mai vedea vrădată? Ceva mai în vârstă de cât tine, te legănam în leaganul tău; adesea am dormit împreună. Ah! dacă acelaș moment îne-ar împreuna vrădată! Dar nu trebuie să dorm singură sub marmora rece a acestui sanctuar unde se odihnesc pentru totdeauna aceste tinere cari n'au iubit nici odată.

(Va urma).

Gaston Toussaint

Calendarul aromănesc

pe anul 1912

Zilele trecute am primit la redacție «Calendarul aromănesc» pe anul 1912, editat de «Societatea studenților macedo-români» din București.

Calendarul, care e în al doilea an de existență, prezintă o însemnătate deosebită, din mai multe puncte de vedere. Întâi, el înfățișează mișcătoarea dovadă a muncii stăruitoare depusă de un grup de tineri macedo-români cari au venit în patria-mună spre a se lumina, și cari gândesc cu dor la dialectul, la obiceiurile și la locurile pe cari le-au părăsit. Singura considerația aceasta ar fi de ajuns spre a face să primim cu bunăvoință această lucrare. Dar la ea se adaugă marele interes pe care-l înfățișează din punct de vedere al unității culturale a tuturor românilor. Socotit astfel, calendarul aromănesc e o publicațiune foarte necesară și meriță toată încurajarea.

La cele de mai sus adăugăm că acest calendar e tipărit cu multă îngrijire, pe hârtie bună, cu numeroase și reușite portrete ale notabilităților din regat și din Macedonia și cu foarte frumoase vederi din această provincie. El cuprinde și interesante articole și bucați literare,—din cari unele în dialect—și un interesant articol «Despre chestia macedo-română».

Toate cuvintele de laudă pentru această lucrare, pentru această «mică manifestare» cum cu foarte multă modestie o numesc alcătuitoarii ei.

Comitetul soc. studenților macedo-români are anul acesta un foarte harnic și conștiincios președinte, pe d. Atanasie Zega, doctorand la spitalul Brâncovenesc.

Ilustrația noastră colorată

Un institutor român rănit în Macedonia

Meglenia este singura regiune din Macedonia de unde grecismul a fost gonit. Mitropolia greacă fac mereu tot felul de intrigi contra românilor spre a le închide școlile.

Neputând reuși cu intrigi, cu marș cheltueli au stabilit 40 de familii în comuna românească Liumnița și astfel au reușit să deschidă școală și biserică grecească. Dar nu s'au mulțumit cu atâta, și prin teroare voesc să închidă școlile românești. Acum trezile institutorul român Dimitrie Ciota pe când se ducea spre casă, a fost întâmpinat de către două cunoscuți antartzi greci, Duma Nama și Stanu Cuză, cari apostrofându-l au scos revolerele și au tras trei focuri asupra-i răzându-l grav.

Fiind arestați, ambii antartzi greci au fost trimiși la închisoarea din Ghergheli, dar a doua zi fură eliberați pe cautiune, în urma intervenției episcopului grec din Florida.

GRATIS

franco trimite la cerere noul catalog No. 6 de Filme pentru cinematograf. la depozit se găsesc filme de la 10 până la 1000 metri într-o bucată. Cine trimite:

Lei 2.00 primește franco 1 film «Blegescu face vizită», foarte comică, lungime 18 metri.

Lei 3.40 primește franco 1 film «Panorama Parisului», neîntrecută vedere, lungime 23 metri.

Sensational! *Sensational!*
Lei 64.50 primește franco cel mai sensationall film de artă, 334 metri, «Print de Challeng», neîntrecută și emoționantă dramă până în prezent.

Noi! Lipitură pentru lipit filmurile «Klebolin», cea mai bună. Mărimea 1 ban 0.50, mărimea 2, 1 lei.

Expediție și contra ramburs
E. A. Pucher, Bulevardul Elisabeta, 15 (sub Hotel Princiari).—Telefon No. 31739 București.

UN CEAS GRATIS

Admirabil ceas Anker Rem. DE AUR „GLORIA“
In loc de lei 28, numai lei 9

NUMAI LEI 9. — Se trimite prin ramburs

La o comandă de 3 bucăți odată se trimite un ceas gratis
EXPORT. ARNOLD WEISS, Wien 63 Postfach

LAVI ELEGANTEI

GARANȚIE PE 3 ANI

cu 3 capace durabile, de grațate și capace săritoare 10 rubiniers reg., 68r. scrisă 3 ani

Casă de Sănătate

SPECIALA PENTRU
BOALE DE FEMEII
— SUB DIRECTIA —
Doctorului I. KIRIAC
Chirurg primar; șeful serv. de gynecologie al spitalelor Eforiei

SECTIE SEPARATA pentru BARBATI
(hemoroide, herani, tumori, calcule vesicale, stricturi uretrale, etc.)

Strada St. Ionia 8, în dosul Teatrului National
— TELEFON 2196 —

Pentru doamnele menajere
Recomandăm călduros
„Regina bucătăriei“

Un volum conținând rețete complete pentru ori-ce fel de mâncări, pentru sănătoși și bolnavi.

1 LEU

La administrația ziarului «Universul»
Pentru provincie se adaugă 16 bani porto
Contra ramburs nu se expediază

Hartie Maculatură de vânzare la administrația ziarului «UNIVERSUL».

15. — Strada Băraliei. — 16

Vechiul Magazin de Muzică LA CONTRABAS

— Cunoscut în toată țara că vinde mai estin cu ori-ce alt magazin —
Recomandă bogatul său asortiment de: Viori, Viole, Violoncele, Mandoline, Cobze, Tambale, Flaute, Clarinete, Piculine, Ocarine, Muzici de gură, Coarde fine, Accesorii, etc. Singura reprezentanță și unicul depozit pentru România al renumitelor **Armonici** cu două rânduri, marca «Triumph cu vulturul pe globul pământesc» proclamate ca cele mai bune din lume. — Principiul magazinului de a vinde mărfuri superioare cu prețuri estine. Înainte de a cumpăra articole de muzică, vizitați magazinul **LA CONTRABAS**.

BUCUREȘTI

Casă de încredere

Casă de încredere

ÎNAINȚĂȚI prin mandat postal lei 1.90 tocmă și veți primi prompt, discret, franco și recomandat cel mai util, mai interesant, mai instructiv și mai nou manual ce s'a publicat în limba română despre: buna-cuviință, etichetă, purtările frumoase, manierele elegante, arta de a se face cineva plăcut în societate, compunerea de scrisori și cereri în căsătorie, limbajul florilor, felicitări pentru zilele onomastice, poezii pentru declamați în societăți, versuri și toast. Cea mai nouă ediție. Comenzile se fac prin poștă numai la noi trimițându-ni-se prețul de lei 1.90 exact pe adresa: **Agenciei de publicitate literară PRESSA, căsuța poștală 153, București**. Aceasta ajunge.

Vă mai recomandăm asemenea cu stăruință a vă procura dela noi cartea de bucate cea mai nouă, mai practică, mai încercată, mai folositoare și în adevăr mai bună decât toate cărțile similare apărute până acum și care costă numai 2 lei. Conține 200 pagini și multe ilustrațiuni, învățând pe ori-cine bucătăria română, franceză și nemțească (bucate, prăjituri, dulceturi, conserve, licoururi, siropuri, etc., etc.). Prețul de doi lei pr. mand. post. se expediază exact pe adresa de mai sus și primiți cartea franco și recomandat. *Tăiești din corpul ziarului acest anu și păstrați-l!*

Căsar & Minka Crescătorie și întreprindere de
Câini de rasă

ZAHNA (Prusia) recomandă
CÂINI de rasă cea mai nobilă

Câini de pază, de rasă renumită, și de companie, precum și toate felurile de câini de vânătoare, dela marele câine Ulmer Dogg și de munte până la cățelușul cel mai mic de casă. Prețul curent ilustr. gratis. Face expediție în toate părțile lumii în orice anotimp. Expoziție permanentă proprie în gara Zahna.

ERGROS Marele magazin de muzică **Endetail**

LA LIRA

București. — Str. Colței 3
OFERA CA RECLAMA:
VIORI de I-a calitate, complet montate cu abanos... Lei 16
Mandoline italiene lemn de pallsandru, 19 dōge... L. 15

Mărfuri superioare

Mărfuri superioare

COBZA de paltin I-a calitate superioară... Lei 14.--
TAMBAL mare sunet tare, calitate fină, lemn culoarea nucului, pallsandru sau natur... Lei 40.--
CLARINET de abanos, superior, de concert, corpul rezonanței îmbrăcat cu metal cu 5 clape... Lei 20.-- cu 8 clape Lei 25.--
FLAUTE de abanos prima cu 1, 4, 6 clape... Lei 10, 14, 16.50
ARMONICI de mână cu 10 clape, 2 bas, 2 reg. Lei 9, cu colțurile legate Lei 10, 12 și 15 cu 3 reg.
ARMONICI vieneze cu 2 rânduri tonuri bronz Lei 30, cu tonuri duble de oțel calitate prima Lei 36.
CONCERTINA cu 2 rânduri tonuri de bronz Lei 37.50, cu tonuri de oțel prima calitate Lei 43.50.
Comenzile spre a fi efectuate trebuie să fie însoțite de cost sau aconto.

LEI 1000 RASPLATA PENTRU PLEȘUVI ȘI SPANI

O barbă elegantă și creșterea părului se obține în 8 zile prin întrebuințarea balsamului „CARA”. Acest balsam face să crească părul și barba la ori-ce pleșuvi precum și persoanelor ce le crește părul rar.

„CARA” este cel mai bun produs al științelor moderne pe acest teren și e recunoscut ca unicul balsam care poate într-adevăr să provoace o creștere a părului, chiar la bătrâni.

De aceea balsamul de păr „CARA” este întrebuințat în întreaga lume de toți domnii tineri bătrâni precum și de doamne.

„CARA” provoacă regenerarea papilelor capilare numai după puține zile de întrebuințare și poate să se obțină o bogată creștere de păr.

Nevătămarea se garantează! Dacă nu e așa plătim:
LEI 1000 BANI GHEȚA

tuturor pleșuvilor și spanilor precum și persoanelor cu păr rar cari au întrebuințat „CARA” fără efect timp de 4 săptămâni. Suntem singura casă care dăm asemenea garanție.

D. Josef Silhavy, scrie:

Onorată Casă!

Un prieten al meu obținând în 3 săptămâni o frumoasă barbă prin balsamul D-voastră, vă rog să-mi trimiteți și mie ramburs un pachet „CARA” de 6 coroane.

Cu stimă, Josef Silhavy, Erszebetfalva, Ungarn.

Casa „CARA”, Kopenhaga
Pentru pachetul trimis „CARA” mulțumesc din inimă. Întrebuințez acum preparatul numai de 12 zile și observ un bun rezultat: părul nu-mă mai cade, ci pare că se face mai puternic și mai gros și nu mi-a crescut puțin în raport cu timpul scurt de când am început a întrebuința balsamul. Asemenea și creșterea barbei s'a imputernicit fără îndoială. Am întrebuințat o mulțime de remedii pentru păr fără nici un rezultat; pentru al D-voastră, vă mulțumesc însă din inimă, și voi recomanda în totdeauna acest superb preparat.

„CARA” dă părului și barbei o învățare strălucitoare, cum și undulațiunii, și se trimite contra cost ramburs în întreaga lume, dacă se comandă la casa centrală. Un pachet „CARA” costă LEI 6; două pachete LEI 10.

Cara Haus, Kopenhaga V 302, Dănemark. (Scrisorile se franchează cu 25 bani, cărțile poștale cu 10 bani).

NOUILE MARI PREMII

OFERITE DE ZIARUL

UNIVERSUL

ABONAȚILOR SĂI CU INCEPERE DE LA 28 NOEMBRIE, 1911

O SPLENDIDA VILA LA SINAIA

«VILA MARIA», construită anume pentru tragere, viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai pitorească din localitate

O CAMERA DE CULCARE ÎN BRONZ

de mare valoare, al 7-lea dormitor, furnizat pentru nemiile noastre de *Industria metalică «Iureu»*, Bulevardul Elisabeta, No. 8

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn *Marin V. Ganea*, șos. Mihail-Bravul, 37 și str. Șerbănică, 10. Sucursala cal. Victoriei, 107

UNA GARNITURĂ MOBILĂ DE STEJAR TAPISATĂ, PENTRU ODAE DE BIUROU

compusă din: una canapea, două fotolii și șase scaune

UN BIUROU DE STEJAR MASIV ȘI UN FOTOLIU DE BIUROU TAPISAT

Toate acestea cumpărate de la cunoșcuta Expoziție modernă de mobile *Gildener Rosenthal & Hascal*, București, str. Carol, 64, etaj I

O jumătate garnitură mobilă de lemn roșu lustruit, culoarea mahonului

pentru intrare, compusă din: una canapea, 4 scaune, 2 marșize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate cu mochetă frez, cumpărate de la marele magazin deobile *Compania Americană*, str. Carol, 74, vis-à-vis de piața de flori (lângă hotel Dacia)

Un serviciu de masă pentru 12 persoane, compus din: 12 linguri, 12 furculițe și 12 cuțite de alpaca veritabil argintate și bogat decoțate, în cutia lor de piele imitată și căptușită cu mătase.

Un serviciu de vin pentru șase persoane, compus din: una carafă și șase pahare de cristal Bacara, cu monturi de alpaca veritabil argintate, imitând exact argintul oxidat; toate aceste obiecte puse pe o tavă rotundă tot de alpaca veritabil argintată.

Una pereche sfeșnice de alpaca argintate și bogat decoțate.

Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en gros și en detail *Frații A. & I. Röhler*, București, strada Smârdan, No. 35, etajul I.

Una pendulă de lemn lustruit, frumos ornamentată, în lungime de 87 centimetri, întorcându-se la 15 zile.

Una pendulă de perete, de lemn de nuc lustruit, frumos sculptată, în lungime de 77 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile.

Una harmonică superioară, burduf dublu, colțurile legate, cu 21 clape și 8 basuri, toate de oțel.

Un ceasornic de masă de lemn de stejar, reprezentând un castel medieval, înălțime 36 centimetri, având o muzică cu două cântece naționale.

Cumpărate de la «Compania generală», biuroul de import-export, București, strada Smârdan, No. 29 (etajul I).

O bicicletă de curse „Imperial”, cea mai cunoscută marca engleză.

Un gramofon mare fără pânză, ultima perfecțiune, cu 6 plăci marca «Inger», cântate de cei mai buni artiști.

Un serviciu de lavoar, de faianță, compus din cinci bucăți

O lampa ultimă creațiune, model «Cometa Haley», sistem american, cea mai economică și luminoasă.

Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin E. A. Pucker, Bulevardul Elisabeta, 13 (Hotel Princiar).

O jardiniară de metal argintat, **O fructieră** argintată și cu vas verde.

aurită, cu un cornet conținând 12 cuțite pentru fructe. — Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterii Th. Radivon; Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Una bicicletă „Naumann” de mare lux, una din cele mai solide și excelente biciclete, din fabrica soc. pe acțiuni Siedel & Naumann din Dresda, singurile biciclete introduse în armatele germană, rusă și turcă și la postele germană și română. Reprezentant general: D. Leonida Piorkowsky, București, strada Știrbey-Voda, 21.

Un ceasornic de aur 14 carate, bărbătesc, **O pendulă** frumos gravat.

Un serviciu compus din: o lingură, furculiță și cuțit de argint veritabil mare de perete.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din *Memoriile Regelui Carol I al României* sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului «Universul», tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași: Pe un an lei 18; pe 6 luni lei 9.15 pe 3 luni lei 4.65.

marcat de Stat — Toate acestea cumpărate de la vechiul și cunoscutul magazin de încredere «Ceasornicaria Colței», București, strada Colței, No. 31.

Una pendulă de perete lemn de stejar, cu bătaie, ultima noutate.

Un ceasornic de biuro cumpărate de la marele magazin de bijuterii, ceasornicarie și argintarie Jean Schmidt & Const. Stratulat, București, calea Victoriei, 34.

Un gramofon mare. Una vioară. Una harmonică.

Una mandolină cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, calea Victoriei, 54.

Una trusă pentru damă, cu trei sticlute și cu necesar de toaletă. — **Una trusă** de manevră,

pentru d-nii ofițeri — **Trei truse** de piele fină p. manevră. **Trei pulverizatoare** splendide de cristal, nichelate. — **Trei pudriere** cu pufurile lor.

Trei oglinzi nichelate pentru masă, cumpărate de la cunoscuta Drogherie Princiară Const. C. Popescu, Bulevardul Elisabeta, colț cu strada Brezoianu.

Una mașină de cusut de mână sistemul cel mai nou — și **Un gramofon**

marca «Melodion Carmen-Sylva», de cea mai mare perfecțiune, împreună cu șase plăci marca «Premier-Record», având cântece românești — Aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut, biciclete și gramofone «Compania Anglo-Americană» din București, strada Carol, No. 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

O mașină de cusut de familie «Markton», perfecționată, cumpărată de la marele magazin «Compania Markton», strada Carol, 38 (colț cu str. Brâncoveanu).

Alte 10 mașini de cusut cumpărate expres din străinătate.

Un plug de oțel cu o brazdă, marca D. G. M. N. — **Un plug de oțel** 2

brazde, marca Z. H. C. R. Ambele din celebra fabrică «Rudolf Bacher», Raudnitz (Bohemia), reprezentată în România prin marea casă de mașini agricole și industriale: «Soc. în comandita Weil Joseph & Co. Succ.», București, Smârdan, 5.

Una mașină mare de bucătărie «Ideal» cu 4 ochiuri, din tablă de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, București, calea Văcărești, 142.

2 costume de haine (saco), după măsura și alegerea stofei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grimberg, București, str. Academiei, 25.

Un șarpe de aur (colier) pentru gât de mare valoare.

50 casete conținând fie-care cremă, pudră și săpun «Flora», făcute anume pentru abonații ziarului «Universul».